

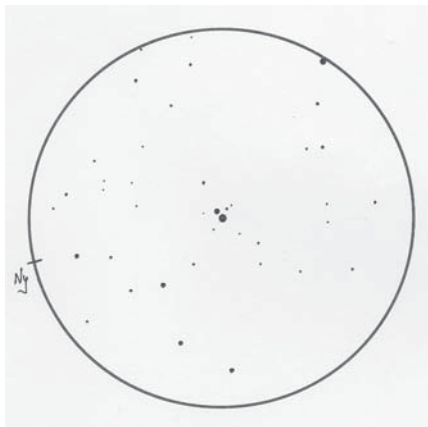
Tavaszi észlelések

A rendkívül változékony tavaszi időjárás sajnos nem kedvezett az amatőrcsillagászoknak, ez meg is látszik a beküldött észleléseken. Az ehavi rovatban két észlelőnk, Sánta Gábor és Tóth János megfigyeléseiből válogatunk. Gábor 22, János 11 megfigyeléssel gyarapította archívumunkat. Az időjárás ellenére nagyon sok kettőscsillagot sikerült távcsővégre kapniuk, Gábor a Rák és a Szűz csillagképek területén, míg János főleg az Ikrek ajánlati listájából észlelt. Emellett Gábor küldött egy igazi inycenséget is, krétai utazásuk (l. Keryna János Gábor cikkét az 52. oldalon) során észlelte a γ Velorumot, kezdjük hát ezzel a sort:

Gamma Velorum (=Pozzo 1 NY)

2010.04.03. 17:49–57 UT, 130/650T, 72x, S=8–9, T=5*

Észlelés helye: Kalo Nero, Kréta

13 T, 72x: Ragyogó fényes kettős, illetve többes rendszer. Tág, kissé eltérő, csodálatos pár, aranysárga tagokkal. 4–5 további, halvány csillaggal kicsiny halmazt képez. PA=210, S=30", DM=1–2. A főcsillag 1,8^m-s.

Tóth János 2010. március 9-én észlelte végig az Ikrek ajánlati listáját. Megfigyeléseit 15

centiméter átmérőjű Dobson távcsővével végezte. Észlelőhelyén ebben az időpontban az átlátszóság igazán jó (4/5), de a nyugodtság igencsak rossz volt (3/10). Íme néhány a megfigyelt csillagpárokból:

κ Gem

RA: 07^h44^m26,8^s; D: +24°23'52", 20:15 UT

120x: Kissé nehézkesen észlelhető, standard pár. A narancsos főcsillag fénye elnyomja az alig 7" -re lévő társát. PA 235°.

δ Gem

RA: 07^h20^m07,4^s; D: +21°58'56", 20:18 UT

120x: Standard páros, egymástól 6" -re. A sárgásfehér főcsillagtól PA 220° irányban látható a halványka társ.

HO 625

RA: 06^h38^m18,9^s; D: +24°27'01", 20:40 UT

120x: Szép páros, bár megkeresését csupán a koordinátákkal tudtam megvalósítani, mert az Égabrosz mindössze egy név nélküli kettőscsillagot jelöl e helyen. Nem találtam ilyen elnevezést. PA 350° és 50° a szeparáció.

SHJ 70

RA: 06^h27^m46,5^s; D: +20°47'22", 20:37 UT

120x: Az Égabrosz nem ezen a néven tűnneti fel, ott úgy szerepel mint 15 Gem. Szép látvány az egymástól 25" -re lévő rendszer. PA 200°.

Sánta Gábor több kettőscsillagot is megfigyelt az áprilisi rovatban közzétett Cancer ajánlati listából, emellett a Hydra, Virgo és a Leo területén észlelt több párost is:

ζ Cnc

RA: 08^h12^m12,7^s; D: +17°38'51"

2010.03.01., 130/650 T, 163x, S=8, T=5*

1. S=0,8", DM=0, PA=60

2. S=5", DM=1, PA=75

Kihívást jelentő hármas rendszer. A főcsil-

lag sárga és igen szoros, megnyúlt tagjai közt nem látszik rés, a kettősség mégis egyértelmű. A szögtávolság 1"-en belüli. A távolabbi kísérő 5"-re van PA 75 felé, színe sárgásfehér.

66 Cnc

RA: 09^h01^m24,1^s; D: +32°15'08"
2010.03.01., 130/650 T, 163x, S=8, T=5*
S=4", DM=4-5, PA=140

Igen eltérő, kissé szoros, nehéz pár! A sárga főcsillag mellett szürkés társ, a holdfény mellett kihívás észlelése.

ι Cnc

RA: 08^h46^m41,8^s; D: +28°45'37"
2010.03.01., 130/650 T, 163x, S=8, T=5*
S=15" (30"), DM=2-2,5, PA=310

Tágas, szép szíkontrasztú kettős, a narancsos főcsillagot kékes társ kíséri.

ε Hya

RA: 08^h46^m46,4^s; D: +06°25'07"
2010.03.01., 130/650 T, 163x, S=8, T=5*
S=2", DM=5, PA=310

Az est legnehezebb kettőse. Majdnem feladtam többször is, de végül bevillant a narancsos főcsillagtól 5^m-val halványabb kísérő PA 310 felé, alig 2" távolságra. Rettenetesen nehéz.

✂

Σ 1355 Hya

RA: 09^h27^m16,6^s; D: +06°13'57"
2010.03.01., 130/650 T, 163x, S=8, T=5*
S=1,5", DM=0,2, PA=0

Ej, de szoros! Két azonali, apró fényező, majdnem teljesen azonos fényességű csillagocskák szoros párja. Mindkettő fehéres színű.

Σ 1348 Hya

RA: 09^h24^m28,5^s; D: +06°21'00"
2010. 03. 01., 130/650 T, 163x, S=8, T=5*
S=1,5", DM=0,1-0,2, PA=315

Szép! Alig pár ívpercre van a Σ 1355-től, paramétereiben alig tér el tőle. Szoros, egyforma fényes sárgásfehér csillagok. Ha nem tudnám, melyiket látom, bizony nem lennék képes megkülönböztetni őket!

γ Vir

RA: 12^h41^m39,3^s; D: -01°26'57"
2010. 04. 28., 80/600 L, 150x, S=6, T=4

Összeolvadó, 8-as alakú kép, igen látványos! Tavaly még csak megnyúlt formát mutatott. Jövőre talán már réssel bomlik. Jó dolog követni a keringését! S=1,5", DM=0, PA=220/40 fok.

Kedves észlelőtársak, várom a szokásos címre (szklenartamas@gmail.com) a megfigyeléseket minden hónap 10-éig!

Szklenár Tamás

MCSE belépési nyilatkozat

MCSE-tagtoborzó 2010

Név:

Cím:

Szül. dátum: E-mail:

A rendes tagdíj összege 2010-re 6400 Ft, illetmény: Meteor csillagászat évkönyv 2010 és a Meteor c. havi folyóirat 2010-es évfolyama.

A tagdíjat lehetőleg átutalással kérjük kiegyenlíteni (bankszámla-számunk: **62900177-16700448**), a teljes név és cím megadásával.

Budapestiek és környékbeliek személyesen is rendezhetik tagdíjukat a Polaris Csillagvizsgáló esti ügyeletein (kedd, csütörtök, szombat).